

med regulær hastighet til brennovnen. Brenneren fungerer som en oljebrenner med termostatregulering. Driften av anlegget krever knapt mere arbeid enn med oljebrennere. Driften av anlegget krever en mann døgnet rundt.

Syklonen er en horisontal type. Den er ikke følsom for kvalitetsforandringer i torva, selv torv med 60 % fuktighet brenner. Flammetemperatur på 800—900° er mest økonomisk. Utnyttelsesgraden er meget høy, 83—87 %.

Fjernoppvarmingssentrumet i Ähtäri har også to små torvkjeler (1,5—2,4 Gcal/h). I disse blir torva blåst inn i et ganske stort for-kammer, der det fineste materialet brenner svevende i lufta og de groveste partikler på en horisontal rist i bunnen av brennkammeret. Brennkammeret er ellers effektivt, men det forutsetter meget høy kvalitet av torva. Fuktigheten i torva må være under 45 %.

Fjernoppvarmingssentret i Jyväskylä har en mekanisk Kablitzrist for brenning av torva. Risten er delt i flere soner, slik at tykkelsen av torvlaget på risten kan reguleres kontinuerlig. Det gir en jevn brenning. Resultatene har vært svært positive. Utnyttelsesgraden er høy, opp til 87 %, og kapasiteten er også høy, 28 Gcal/h på en 48 m² rist.

Den framgangen man hittil har hatt i de nevnte detaljsspørsmål, antyder at det fins mange utviklingsmuligheter innen torvbransjen og at torvproduksjonen sannsynligvis kan utvikles mye mer økonomisk enn hva den er i dag, og dermed forbedres forutsetningene for en utvidelse.

Denne teknisk-økonomiske utviklingen har ikke lyktes og vil ikke lykkes hvis en ikke er åpen for impulser utenfra. Intensivt internasjonalt samarbeid er nødvendig for at den skal kunne utvikles videre. Dette samarbeidet er særlig givende mellom de nærmeste naboer som stort sett har de samme klimatiske forhold.

TORVSTRØPRODUKSJONEN I 1968

Av konsulent Einar Wold.

Værforholdene var i 1968 meget gunstige for produksjon av torvstrø. Helt spesielt for været siste sommer var at både Østlandsområdet og Trøndelag hadde lite nedbør, eller med andre ord gode tørkeforhold for torvstrø. Dette hadde også gitt seg utslag i stigning i leveransene fra torvstrøfabrikkene på ca. 12 % fra foregående år, som også — ihvert fall over Østlandet — hadde gunstige værforhold.

Ved sammenstilling av oppgavene som er innhentet av *Det norske myrselskap* hadde landets torvstrøfabrikker i 1968 en samlet leveranse på ca. 270 200 baller torv. Produksjonen av torv til eget bruk ved småanlegg eller ved torvtak direkte fra myra har vi anslått til

ca. 80 000 beregnede baller. Det er vårt inntrykk at slik produksjon til eget bruk etter hvert går noe ned.

Den samlede strørtorvproduksjonen i 1968 utgjør følgelig ca. 350 000 beregnede baller.

Det er fortsatt mangel på kvalifisert arbeidskraft i denne produksjonen. Spesielt er det vanskelig å skaffe arbeidskraft til de tyngre arbeider, og da i særlig grad stikkingen. Til lettere arbeid så som stakking, kuving, innkjøring osv. synes tilgangen på arbeidskraft å være god da man i stor utstrekning kan benytte seg av skoleungdom som ønsker å ta feriearbeid på torvmyrene.

Bl. a. ved hjelp av spørreskjemaene til fabrikkene har vi forsøkt å finne ut hvorledes leveransene fordeler seg på de ulike forbruksområder. For 1968 har man funnet følgende fordeling:

Strø i landbruket	43 000 baller	. . . . .	16 %
Gartneri og hagebruk	217 000 »	. . . . .	80 %
Jernbaneteknisk bruk	10 000 »	. . . . .	4 %
	<hr/>		<hr/>
	270 000 baller		100 %
	<hr/>		<hr/>

Sammenliknet med tidligere år ser det ut som om en stadig større del av produksjonen går til gartneri og hagebruk.

Iflg. oppgave fra fabrikkene tilsvarte lagerbeholdningen ved årsskiftet tilsammen ca. 106 000 baller. De fleste norske fabrikker melder om en lett avsetning og det er grunn til å tro at man i fremtiden vil få en stadig stigende etterspørsel etter torvprodukter til gartneri og hagebruk.

Importoversiktene fra *Statistisk Sentralbyrå* viser at den samlede import av strørtorvprodukter i 1968 var 3 651 tonn eller i alt 104 300 baller à 35 kg. Dette er en økning av importen på 28 % i forhold til foregående år. Kvartalsoppgavene viser at av det totale kvantum, ble bortimot 40 000 baller innført i siste kvartal av 1968.

Nedenstående tabell gir en oversikt over

importen av torvprodukter til Norge i perioden 1964—68.

	Iflg. oppgaver fra Statistisk Sentralbyrå:			Beregnet som antall baller á 35 kg:	
	Importert, i alt tonn	Verdi, kr.	Fra Sverige tonn	I alt, ca.	Fra Sverige, ca.
1964	176	63 000	116	5 000	3 300
1965	1 298	477 000	1 187	37 100	33 900
1966	2 308	808 000	2 209	65 950	63 100
1967	2 624	1 108 000	2 551	75 000	72 900
1968	3 651	1 638 000	3 585	104 300	102 400